

Základní principy mezinárodního humanitárního práva

Za ozbrojeného konfliktu jsou obě strany povinny **za všech okolností respektovat ustanovení mezinárodního humanitárního práva** (nazývaného také **právo ozbrojeného konfliktu** či **právo válečné**) a zajistit jejich zachování ze strany všech svých příslušníků.

Přitom je lhostejno, zda jde o válku vyhlášenou, či nikoli, zda je použití síly legální, nebo nelegální a rovněž porušování tohoto práva protivníkem nemění nic na povinnosti druhé strany tato ustanovení zachovávat.

Vážné porušení mezinárodního válečného práva představuje válečný zločin.

Základní zásady systému práva ozbrojených konfliktů jsme shrnuli na závěrečné straně. ►►

Více se o mezinárodním humanitárním právu dozvíte na našich webových stránkách:

NÁSLEDUJÍCÍ PRINCIPY STRUČNĚ ZACHYCUJÍ ZÁKLADNÍ ZÁSADY OBSÁHLÉHO SYSTÉMU MEZINÁRODNÍHO HUMANITÁRNÍHO PRÁVA

- 1** Bojová činnost smí být vedena **pouze proti vojenským cílům** (bojovníkům a vojenským objektům).
- 2** Výběr způsobů a prostředků vedení boje **není neomezený** – zejména musí zaručit omezení útoku jen na vojenské cíle a předcházet zbytečným zraněním.
- 3** Útok na **vzdávajícího se nebo raněného** protivníka je zakázán.
- 4** **Ranění i nemocní** (vojenští i civilní) mají právo na veškerou lékařskou péči odpovídající jejich zdravotnímu stavu. Zdravotnická **zařízení a personál** musí být respektovány a chráněny – ochranným znakem je červený kříž, červený půlměsíc či červený krystal na bílém poli.
- 5** Zajatí bojovníci a internovaní civilisté musí být **respektováni a chráněni** proti každému násilí, mají právo na zaopatření, zdravotnickou péči, výměnu informací a příjem pomocných zásilek.
- 6** Každý má právo na **spravedlivý soudní proces**. Princip kolektivní viny je nepřipustný.
- 7** Nikdo nesmí být podroben **krutému či ponižujícímu** zacházení či trestání.
- 8** Na obsazeném území je **obsaditel povinen zajistit** veřejný pořádek, zdravotní péči, zásobování obyvatelstva a provoz výchovných zařízení.

Český červený kříž
Rozdělovská 63, 169 00 Praha 6
www.cervenykriz.eu
info@cervenykriz.eu

**HUMANITA
NEUTRALITA
NESTRANNOST
NEZÁVISLOST
DOBROVOLNOST
JEDNOTA
SVĚTOVOST**

Mezinárodní výbor Červeného kříže

Apolitická a nezávislá humanitární instituce Mezinárodní výbor Červeného kříže (ICRC) působí jako neutrální zprostředkovatel v humanitárních otázkách v období mezinárodních konfliktů, občanských válek a vnitřních nepokojů. Poskytuje ochranu a pomoc vojenským, ale i civilním obětem – válečným zajatcům, zadržovaným civilistům, raněným na bojištích a civilnímu obyvatelstvu na okupovaném nebo nepřátelském území. Navštěvuje též politické rukojmí.

Úloha Mezinárodního výboru Červeného kříže je definována čtyřmi Ženevskými konvencemi z roku 1949 a Dodatkovými protokoly z roku 1977. Mezinárodní výbor podporuje tyto mezinárodní smlouvy a jedná v zájmu jejich rozvoje a šíření po celém světě.

Samotný výbor se skládá maximálně z 25 členů, švýcarských občanů. Ústředí Mezinárodního výboru Červeného kříže v Ženevě tvoří okolo 1 200 pracovníků, většinou švýcarských občanů. Dalších 3 000 delegátů působí v různých částech světa a spolupracuje s 16 000 místními zaměstnanci.

Financování: dobrovolné příspěvky od vlád a národních společností

Rok založení: 1863

Ústředí: Ženeva, Švýcarsko

Mezinárodní konference Červeného kříže a Červeného půlměsíce

Nejvyšší orgán hnutí, který se schází každé čtyři roky. Účastní se ho ICRC, Mezinárodní federace společností ČK a ČP, mezinárodně uznané národní společnosti ČK a vlády – signatáři Ženevských konvencí.

Národní společnosti Červeného kříže a Červeného půlměsíce

Národní společnost Červeného kříže a Červeného půlměsíce dnes působí téměř v každé zemi světa. Červený půlměsíc nahrazuje Červený kříž v mnohých islámských zemích. Izraelská Společnost Davidovy hvězdy užívá červený krystal s Davidovou hvězdou ve středu.

Členství není ničím omezené a služby jsou poskytovány podle jediného kritéria – potřeba pomoci.

Aktivity národních společností jsou tak rozmanité jako země, ve kterých působí. Zahrnují pomoc v době nouze, zdravotní službu a sociální pomoc jednotlivcům a společenstvím, pořádání kurzů první pomoci pro veřejnost, včetně dětí a mládeže.

V době války tyto společnosti slouží jako pomocníci vojenské zdravotnické služby, opatrují zraněné a nemocné, poskytují pomoc válečným zajatcům, utečencům a internovaným civilistům.

Společnosti musí plnit přísné podmínky, aby dosáhly mezinárodní uznání ze strany Mezinárodního výboru Červeného kříže a získaly členství ve Federaci. Kromě jiného musí dodržovat sedm základních principů hnutí, včetně neutrality a nestrannosti. Zároveň je musí uznat vlastní vlády jako dobrovolné pomocné organizace, které spolupracují se státními orgány a institucemi.

Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce

Poslání: předcházet lidskému utrpení a zmírňovat ho a prostřednictvím aktivit národních společností přispívat k míru.

Mezinárodní federace společností podporuje vznik a rozvoj národních společností v zemích na celém světě.

Poskytuje rady a pomoc národním společnostem při rozvíjení služeb pro společnost.

Organizuje a koordinuje mezinárodní pomoc obětem přírodních katastrof, utečencům z oblastí konfliktů a nezřídka vydává výzvy k pomoci, adresované všem zemím světa.

Zároveň podporuje vypracování a přijetí národních plánů společností pro případ katastrofy.

Mezinárodní federace společností je stálým spojovacím článkem národních společností a působí jako jejich mluvčí a představitel na mezinárodní půdě.

Personál sekretariátu Federace pochází z různých zemí a tvoří jej 350 lidí v Ženevě spolu s 2 150 pracovníky regionálních poboček ve světě.

Financování: roční poplatky národních společností a dobrovolné příspěvky na podporu a rozvoj

Rok založení: 1919

Ústředí: Ženeva, Švýcarsko

